

hjemme her. Her er blot Tale om, at en Embedsmand, ligesaa vel som enhver Privatmand, skal gjøre offentlig Rede og Rigtighed for, hvad han foretager sig, og naar der er Tale om Meddelelse af Erklæringer i hvilken som helst Retning eller Udskrift af Klager og Erklæringer, saa mener jeg, at det er aldeles i sin Orden, at de meddeles Bedkommende. Der er vistnok ikke mange Tilfælde, hvor der kan paavises, at det er nødvendigt, men der kan være enkelte Tilfælde, hvor det kan tænkes at være af yderste Bigtighed for Bedkommende at faae Udskrift af Erklæringer over Ansøgninger og Klager. Derfor mener jeg, Embedsmændene ikke skulle være bedre stillede end enhver Privatmand, der saa at sige, ikke skriver Andet, end hvad der paa Brest kan komme frem. Disse hemmelige Erklæringer kunne jo i enkelte Tilfælde, saaledes som i det faldige Cancellies Tid, bevirke, at Sandheden aldrig kommer frem. Jeg er et levende Beviis paa, at man uretfærdigt har behandlet en Enkelt, og hvorledes skulde vel Sandheden komme frem, naar man ikke kan faae Udskrift af de Erklæringer, som vedkommende Embedsmand muligen af Uvidenhed eller af Hensyn, som han ikke selv er sig ret bevidst, har afgivet til Skade for Bedkommende? Nu skal jeg tillade mig at spørge, om Noget er mere uskyldigt i Verden end at forlange en Udskrift af en Erklæring over en Ansøgning eller Klage. Jeg forlanger det og det, og saa siger Embedsmanden det og dei, og saa handler Regjeringen, som den finder rigtigt; men hvad skulde der saa være ivelen for, at man erfarer, hvordan det er gaaet til. Det er ligesaa uskyldigt, som naar en Læge skriver en Recept paa en Medicin, og man spørger: Der er dog vel ikke Gift deri? Hjælper det ikke, saa skader det heller ikke, at man spørger derom. Man faaer maastee til Svar, at det er kun lidt Suffervand. Det er ligesom en Pligt, om jeg maa tillade mig at udtrykke mig saa, for Embedsstanden og for Regjeringen, at Alt, hvad der kan bære Offentlighedens Præg, skal have det, og navnlig i en constitutionel Stat, hvoraf vi desværre ikke have mange Stumper tilbage, men i en saadan Stat skal det være tilstede, det mener jeg er i sin Orden; thi Embedsstanden skal betragtes som Borgerstanden og

som enhver anden Stand; der skal ingen Forskjel være, men den skal gjøre Rede og Rigtighed for sine Handlinger, og dem skal den kunne være bekendt. De Grunde, der ere anførte med dette Forslag saavel under denne som under den tidligere Behandling, kan jeg ikke giye Medhold, og jeg skal derfor tillade mig at stemme for Sagens Overgang til tredje Behandling.

Brasch: Jeg skal med Hensyn til, hvad den næstforegaaende Taler yttrede, at der kunde hentes et stort Beviis for Lovforslagets Hensigtsmæssighed deraf, at de Embedsmænd, der allerede nu meddele deres Erklæringer, høste Frugten deraf i en almindelig Afgøelse og Tillid, tillade mig at udtale en Tvivl om, at det er konstateret, at der er Embedsmænd, som overgive alle Erklæringer til Offentligheden. Jeg troer paa den anden Side ikke, at der er Embedsmænd, som ikke meddele en heel Deel Erklæringer offentligt, ligesom jeg mener, at det er ubesøiet, om en Embedsmand vilde tilbageholde enhver Erklæring og navnlig saadanne, der dreie sig om bestemte Facta. Men det maa erindres, at uendelig mange Erklæringer indeholde Udtalelser om reent personlige Forhold, og Offentliggjørelsen af saadanne Erklæringer vilde neppe være i det Almindeliges Interesse eller til selve Modtagerens Lærv. Den vilde kun giye Anledning til yderligere Deduction om, hvad der var blevet erklæret, uden at der dog opnaaedes noget andet Resultat. Der er et andet Moment, som ofte er blevet udhævet, men som ogsaa fortjener, at der lægges stærkt Vægt derpaa; det er den frie Presse, som vi ere i Besiddelse af. Der er sagt paa et andet Sted, at Pressen vilde man ikke have stor Nytte af i denne Retning, da man mangler Facta, som den kunde paaberaabe sig; men hverken Klager eller Ansøgere vilde mangle Facta; thi, naar en Ansøgning eller Klage har faaet et for den Paagjældende utilfredsstillende Resultat, idet en Anden er bleven begunstiget, saa har Pressen allerede et Factum og ved at opstille en Sammenligning vil den kunne paavise, om der er skeet en Forurettelse. Der savnes saaledes ikke Beskyttelse mod Misgreb. Det var blot dette, jeg vilde tillade mig at tilføie.